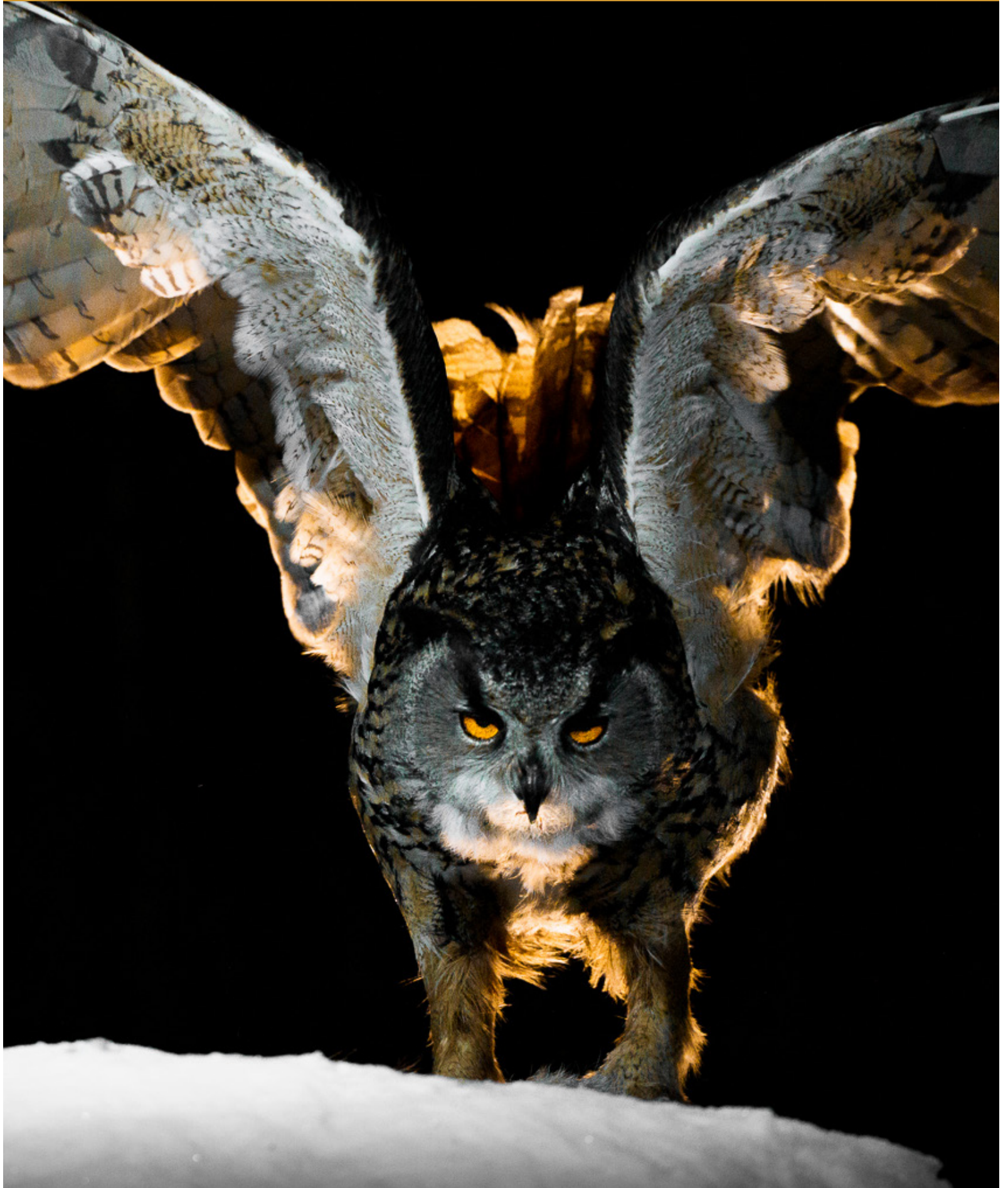

Berguv, kungsörn & sagolika vinterlandskap

- Berguv och kungsörn i fokus: Fotografera berguv, kungsörn & även duvhök i ett vinterlandskap.
- Fyra dygn i gömsle: Vi sitter i gömslen och fotograferar kungörnar, berguv, duvhök och massor av småfåglar.
- Sagolika vinterlandskap: Fotografera det finska fenomenet ”tykky” granar i Riisitunturi nationalpark.
- Fotografera småfåglar: Fotografera lavskrika i snö, gråspett, strömstarar, nötskrika, tofsmes och många fler arter.
- Stjärnhimlar: Nattfotografering med stjärnhimlar och chans till norrsken (om vädret tillåter).
- Genomgångar och stöd för fotografering: Få expertvägledning och genomgång av kamerainställningar samt efterbehandlingstekniker för att maximera kvaliteten på dina bilder och möjligheten att skapa dina drömbilder.
- Kvalitativt och mysigt boende: Vi bor på spa anläggningar med mycket bra kvalitet. Här finns alltid en bastu och restaurang nära till hands.

Det finns en plats i nordöstra Finland som är hämtad från vintersagorna. Snötyngda granar som står och hukar sig av sin egen snötyngd under en morgonhimmel som färgas rosa och ljusblå. Detta är en vanlig syn i nationalparken Riisitunturi. Lägg därtill fantastiska möten med kungörnar, lavskrika, strömstare, småfåglar och berguv som det stora utropstecknet och du har ett legendariskt upplägg till en fantastisk fotoresa till ett vinterparadis i fåglarnas och landskapets tecken.

Unika möjligheter att fotografera berguv, nattetid

Berguven är en av våra mest mytomspunna ugglor och den största ugglan i Norden. Berguven är nattaktiv och ligger därför skyddad inne i skogen på dagtid och börjar söka föda efter mörkrets inbrott. Vid tiden för denna fotoresa så innebär det att berguven kan komma alltifrån klockan fem på eftermiddagen, eller mitt i natten eller på morgonens sena timmar. Det går med andra ord inte att förutse när berguven kommer att visa upp sig. Ett av berguvens och det mest klassiska ugglelåten är de ljupa ”oo-hoo” som förknippas med folksagor och mystik. Det är en magisk känsla att kunna sitta i ett gömsle mitt i natten och höra berguvens hoande samtidigt som månen visar sig på himlavalvet.

Berguven har ett vingbredd på hela 138-170 cm och kan väga 2-4 kilo. Med sin vikt är den inte bara en av nordens tyngsta ugglor utan faktiskt världens tyngsta. Deras naturliga föda är småvilt däribland hare och gnagare. Berguven är hemmakär och

när den väl har anpassat sig till och hittat ett gynnsamt revir så stannar den kvar där. Berguven karakteriseras av sina djupt gula ögon och de yviga örntoffsarna.

Berguven har i historien jagats hårt på grund av konkurrens med småviltet. 1950 fridlystes berguven men är än idag rödlistad på Naturvårdsverket. Uven är en mycket skygg uggle så det gäller att vara tyst och stilla i gömslet. Framför allt när den först gör entré är den väldigt mycket på sin vakt. Då gäller det att inte flaxa runt med objektivet eller störa med några ljud. När den väl har vant sig och satt sig vid bytet för att äta påverkas den mindre av exempelvis våra rörelser med objektivet och ljudet från kamerans exponeringar.

En stor anledning till att du inte ser så många bilder på berguv jämfört med exempelvis lappuggla är att dessa ugglor är dagsaktiva. Men hur fotograferar vi då berguven mitt i natten när det är kolsvart ute? Platsen och gömslet som vi kommer att sitta i har ljussättningar som gör att vi både kan se och fotografera när berguven kommer. Det artificiella ljuset är i sig relativt varmt ljus men här går också att få olika stämningar i bilderna beroende på vilken vitbalans du väljer.

Även om vi sitter i ett gömsle och våra objektiv den mesta av tiden är fixerade på en punkt går det att komma härifrån med annorlunda och olika bilder. Mycket beror på väder och vind. Vissa nätter kanske det snöar, något som blir magiskt på bild i det artificiella ljuset. Andra dagar kanske det blåser mycket och det skapar också speciella

bilder, exempelvis när fjäderdräkten och örntoffsarna fladdrar i vinden. Om det är riktigt kallt ute kan till och med berguven ha frost i fjäderdräkten. Möjligheterna är många och vi kommer att sitta vid två tillfällen från tidig dag till morgondagen efter för att fotografera berguv på denna fotoresa.

När vi arbetar med våra bilder på berguv kommer det att krävas att du arbetar på din största bländare möjligt och höjda ISO-värden. Detta varierar givetvis från kamera till kamera och från objektiv till objektiv. Innan vår första sittning med berguv kommer vi att ha en genomgång där jag noggrant går genom hur du bör ställa in din kamera för bästa resultat. Detta följs sedan också upp med en Lightroom genomgång om hur vi kan göra oss av med bruset i bakgrunden, utan att påverka skärpan på berguven.

I samma gömsle som vi har chansen att fotografera berguv brukar också duvhöken komma ner.

Fotografera kungsörnar i ett vinterlandskap

När korparna börjar låta och lyfter från granarna där de sitter är det dags att spanna på alla sinnen. Då kan kungsörnen vara på väg in till matplatsen framför vårt gömsle. Med lite tur och uppmärksamhet kan man se den komma seglandes på himlen för att sedan mjukt landa vid matplatsen. Om du har lyckats följa dess väg in mot gömslet kanske du till och med har fått en serie med flygbilder på denna ståtliga och mycket stora örn.

Kungsörnen har ett vingspann på 185-200 cm och kan väga 4-5 kilo. Honan är den som är tyngst av de båda könen. Kungsörnen bildar par som håller ihop hela livet, precis som exempelvis knölsvanen. Ofta kommer båda kungsörnarna ner mot matplatsen samtidigt och ibland sitter en av kungsörnarna och spanar från en gran i närheten. Här kan man också höra hanens gälla skrik, även om den i övrigt är en ganska så tystlåten rovfågel. I naturvårdsverkets rödlista från 2020 kategoriseras kungsörnen som nära hotad.

När vi sitter i gömslet och kungsörnarna kommer flygandes har du som jag nämnt tidigare möjligheter till ett flertal olika inflygningsbilder, från distans och nära inpå beroende på var den landar, men den tar ofta sikte direkt på maten som är utlagd (åtel). Precis vid inflygningen till kadavret spanner den ut sina klor, något som kan bli en riktigt häftig bild på kungsörnen. Väl på marken har vi placerat maten på

det sättet så att vi får de mest fotogeniska vinklarna. Nu gäller det att vara på hugget med kameran och ta många bilder i hopp om att få önskat uttryck och action i kungsörnsbilderna. Personligen gillar jag när kungsörnen viftar med vingarna, vilket visar dess storlek och ståtliga fjäderdräkt extra mycket. Har vi riktigt tur kan vi också få se när kungsörnarna slåss med varandra, en upplevelse som måste ses och kan inte beskrivas i ord. Det går dock riktigt fort så här gäller det att ha alla sinnen på spänn.

Precis som med beguven skapas de olika bilderna förutom hur kungsörnen integrerar med bytet och andra kungsörnar, hur vädret är. Ett rikligt snöfall ger en känsla på bilderna medan en lågt stående kvällssol ger en annan känsla. Därför kommer vi att sitta i kungsörnsgömsle vid två tillfällen för att försäkra att vi får de allra bästa bilderna möjligt på kungsörn. Vi sitter från tidig morgon innan solen har gått upp till dess att solen har gått ned.

Ett magiskt vinterlandskap

I vinterlandskapet i närheten av Kuusamo i nordöstra Finland kommer vi att ges fina möjligheter att fotografera snötyngda granar. Detta kommer vi att göra Riisitunturi nationalpark som är en av de vackraste i världen när det kommer till vinterlandskap. I Finland heter fenomenet tykky, när is och snö fastnar som klister på granarna, som de gör här i Riisitunturi. Detta skapas bara i vissa särskilda förhållanden och klimat. I Riistunturi nationalpark råder fuktiga förhållanden vilket i sin tur bidrar till områdets tykkygranar. Granarna är tuffa och står pall för både stormar och kyla där de står fast förankrade i drivor av snö. Min personliga favorit av alla dessa granar med tykky, är de där snön tynger ned toppen så pass mycket att hela granen kröker sig ner mot marken. Det råder ingen brist på naturens egensinnade skapelser i detta vinterparadis.

Snö som ligger på träd är vanligt såklart, men granar där snön täcker hela granen, i stora drivor, är desto ovanligare. Det kanske främsta anledningen till att uppleva och fotografera detta vinterfenomen just här i nordöstra Finland beror på den stora koncentrationen av tykkygranar.

Förutom det otroligt vackra vinterlandskapet kan Riistunturi nationalpark skryta med en av Europas finaste sluttningssmyrar. Här kan man göra längre eller kortare vandringar alla

säsonger men enligt min mening känns vintern överlägset när det kommer till landskapsfotografering. I markerna här, framför allt under helgerna, vandrar finländarna, åker skidor och går med snöskor. Ofta sker detta på leden som går upp mot toppen av fjället. Detta gör att leden ofta är väl upptrampad även vintertid.

Uppe på fjällets topp får du en magnifik utsikt över en snöbeprydd tajga som ger möjlighet till mycket bra landskapsfotografering, inte minst när det gäller skapandet av panoraman. Längre ner mot fjällsluttningarna kommer vi se höga granar som tornar upp sig mot himlen i sin vita vinterdräkt. Detta är också en gammelskog vilket den frusna skägglaven skvallrar om. Här är ett landskap som lämpar sig utmärkt för intima landskap och tajta utsnitt. Lite högre upp på fjällsluttningen blir granarna mindre och står mer ensligt i landskapet. Här är de fulla med snömassor och flera av granarna har den klassiska böjen nedåt mot marken som karakteriserar detta landskap.

Fotografera natthimlen

På grund av de relativt korta dagarna och de många timmarna med mörker lämpar sig denna fotoresa väldigt bra till att fotografera stjärnhimlen. Under rätt omständigheter kan himlavalvet vara mycket skarpt och klart och vi kan urskilja ett myller av stjärnor och stjärnfall. Har vi riktig tur kan vi även uppleva och fotografera norrsken. Att stå under natthimlen med ett myller av stjärnor är en känsla som är svår att beskrivas i ord och måste upplevas på riktigt. Områdena där vi kommer att koncentrera vår nattfotografering till har väldigt begränsat ljus-utsläpp, också kallat för "light pollution". Ljus-utsläpp är precis som namnet antyder omgivande ljus som kan störa exponeringen.

Hackspettar, kråkfåglar & mesar

Förutom fotografering av de centrala arterna på denna fotoresa, berguv och kungsörn så finns det massor av andra fåglar att fotografera och upptäcka. På vårt boende i närheten av Uleåborg finns det ett fågelgömsle precis utanför huset! Vi kan faktiskt sitta inne i huset och fotografera småfåglarna som kommer för att äta sig mätta vid fågelmatningen. Under de dagar vi åker ut för att fotografera kungsörn är det mörkt när vi åker från vårt boende och mörkt när vi kommer tillbaka vilket gör det svårt att också hinna med fotograferingen vid småfågelmatningen på vårt boende. Vi kommer dock att kunna fotografera här

vid två tillfällen på morgonen då vi åker till bergugömslet vid middagstid. Bland arterna som besöker fågelmatningen finns talltita, talgoxe, blåmes, grönfink, gulsparv, större hackspett, lavskrika och nötskrika. I år (2023) hade gömslet också besök av två duvhökar.

När vi befinner oss nära Kuusamo och i anslutning till Riisitunturi kommer vi också ges möjligheten att fotografera en mängd småfåglar som är synonymt med tajgaskogarna. Här har vi också möjligheten att komma nära och fotografera lavskrika bland de snötyngda granarna. I gömslena där vi ska fotografera kungsörn och berguv finns det fina möjligheter till bra bilder av både kråkfåglar och hackspettar. Här kan vi fotografera större hackspett och gråspett mot den vita snön. Gråspetten är nära släkt med gröngölingen och har gröna vingar och grå huvud. Hanen har en liten röd fläck på ovansidan av huvudet. Här finns också korp och bland de småfåglar som inte redan nämnts kommer ofta tofsmesen på besök.

Ett Eldorado för strömstarar

Mycket av landskapet kring nationalparken Oulanka som ligger i närheten av Kuusamo består av små sjöar, brusande vattendrag och forsar. Även om sjöarna är istäckta så här års hålls forsarna alltid öppna med rinnande vatten. Här stortrivs strömstaren. Strömstaren är en liten tätting som både kan simma och dyka. Ofta ser man dem ståendes ute i forsens på en sten eller ett isflak för att sedan dyka ner under vattnet och leta efter föda som består av mestadels småkryp. Strömstaren är en väldigt duktig simmare och dykare och den kan faktiskt gå på botten i det strömmande vattnet för att hitta sin föda.

Vi kommer att besöka en plats som är ett riktigt Eldorado för strömstarar. Här brukar det uppehålla sig många individer i det forsande vattnet och här finns möjligheten att komma de mycket nära.

Program

Observera att detta program kan komma att ändras beroende på väder eller andra oförutsägbara händelser.

Dag 1

Det här är dagen då vi anländer till flygplatsen i Uleåborg där vi sedan kommer att åka gemensamt till vårt boende, Rokua Health & Spa, nära Rokua nationalpark. Väl framme på destinationen kommer vi att inkvartera oss på boendet följt av en

bildgenomgång och information om de kommande dagarna. Vi går och lägger oss i bra tid för att orka upp tidigt på morgonen vår andra dag.

Dag 2 & 3

Under dessa två dagar ser vår fotodagar ganska så lika ut. Vi kommer att gå upp varje morgon för att efter en stadig frukost åka iväg till våra gömslen där vi ska fotografera kungsörn i snö. Hemfärd från gömslena görs när det blir mörkt ute. Väl hemma på boendet igen finns tid för den som vill att basta och bada. Vi kommer också ha små fotogenomgångar och efterbehandlingsgenomgång. Kvällarna avslutas med middag.

Dag 4 & 5

Under dessa två dagar så kommer vi att befinna oss i berguv-gömsle hela dagen till tidig morgon dagen efter. Berguven är skygg och kommer bara ner sen kväll, natt eller i de första morgontimmarna. Det här kommer att bli två stycken intensiva dagar då vi bara lämnar gömslet för att äta frukost (brunch) och återfylla med energi. Vi bor kvar i gömslet under båda dagarna.

Dag 6

Denna dag är det dags att byta område för att bege oss mer öster, i riktning mot den ryska gränsen. Vi sitter i bergugvömsle fram till morgontimmarna och åker sedan direkt mot vårt andra boende i Kuusamo. Väl framme på boendet inkvarterar vi oss och vilar ut efter en lång sittning i bergugvömslet. Vi äter en tidig middag och om vädret tillåter så kommer vi åka till Ruka-området för att fotografera stjärnhimlen.

Dag 7

Denna dag går vi upp tidigt och äter frukost för att sedan bege oss till ett sagolikt vinterlandskap i Riisitunturi nationalpark. Här fotograferar vi på morgonen de snötyngda granarna och det magiska vinterljuset fram till lunch då vi äter ute i fält. Vi fortsätter sedan att fotografera väl fram till efter den blå timmen då vi sedan påbörjar vår färd tillbaka till Ruka. Kvällen avslutas med middag.

Dag 8

Idag går vi återigen upp tidigt och beger oss ännu en morgon till Riisitunturi nationalpark för att möta morgonljuset mot de snötyngda granarna. Dagen fortsätter sedan mot ett område där vi ska fotografera strömstarar mot snöflak och en brusande fors. I mån av tid kommer vi också på denna dag att besöka en fågelmatning där det nästan alltid uppehåller sig lavskrika och andra småfåglar. Vid mörkrets inbrott åker

tillbaka mot vårt boende där vi vilar följt av en tidig middag och sedan åker vi iväg (för de som orkar och vill) och fotograferar stjärnhimlen igen, men denna gång i Riisitunturi nationalpark.

Dag 9

Idag är det tyvärr vår sista dag på denna fotoresa med kungsörn, bergugv och fantastiska vinterlandskap. Morgonen används dock (innan avfärd mot flygplatsen i Uleåborg) att täcka de eventuella luckor som vi har i närområdet. I god tid åker vi tillbaka till Uleåborg för att ta flyget eller annat transportmedel hem.

Flyg & transport

- Vilken flygplats ska vi till?

Uleåborgs flygplats

- Vilken flygplats ska jag åka ifrån?

Du väljer själv vart du vill flyga ifrån. Arlanda (Stockholm) rekommenderas.

- Vart ska vi mötas?

Vi möts upp inne på flygplatsen Uleåborgs flygplats, vid ankomsthallen ”arrivals”. Där står jag med en skylt som det står Fröstad Naturfoto på. Många av oss kommer med sannolikhet att åka på samma flyg till Uleåborg, vilket förenklar det hela, men det är ankomsthallen som är uppsamlingsplatsen.

Boende

På denna fotoresa kommer vi att bo på två olika boenden. Det första boendet ligger i Rokua, precis i närheten av Rokua nationalpark och heter Rokua Health & Spa hotell. Här finns möjlighet att bada i pool och basta för den som vill. Del i dubbelrum (med separata sängar) ingår i priset. Frukostbuffé serveras varje morgon. På boendet kan vi också äta middag.

- Boendet har Wifi.
- Du behöver inte ta med dig lakan eller handduk.

Det andra boendet ligger i Kuusamo. Här kommer vi bo i lägenhetshotell på Holiday Club Kuusamon Tropicke. Bra och fräscht boende med tillgång till bastu. Gemensam toalett och dusch. Här finns också närheten till restauranger.

I övrigt kommer vi att befinna oss i bergugvgömslet två nätter på raken och det är ingen idé att lämna gömslet mellan sittningarna. Vi kommer därför uppehålla oss i våra gömslen under kväll/natt och tidig morgon. Däremot kommer vi åka

in mot Uleåborg för att äta och fylla på med ny energi. Vi kommer att sitta i två stycken gömslen varav båda har tre stycken sängplatser, så alla kommer ha möjligheten att lägga sig och sova/vila. Om du nöjer dig med en natt i gömslet finns möjligheten att efter dag ett boka in sig på ett närliggande hotell (observera! I mån av plats på hotellet).

- Boendet har Wifi.
- Du behöver inte ta med dig lakan eller handduk.

Enkelrum

På denna fotoresa finns det möjlighet till att boka enkelrum. Kryssa i rutan ”information om enkelrum” så kommer du att få denna information vid bokningen av fotoresan. Du kan också mejla info@frostadnaturfoto.se, för att få mer information kring att boka enkelrum.

Enkelrum

På denna fotoresa finns det möjlighet till att boka enkelrum. Kryssa i rutan ”information om enkelrum” så kommer du att få denna information vid bokningen av fotoresan. Du kan också mejla info@frostadnaturfoto.se, för att få mer information kring att boka enkelrum.

På denna fotoresa ingår det frukost & lunch enligt nedanstående schema.

Måltider

- 31 januari: Inga måltider ingår (resedag)
- 1 februari: Frukost & lunch ingår
- 2 februari: Frukost & lunch ingår
- 3 februari: Frukost & lunch ingår
- 4 februari: Frukost & lunch ingår
- 5 februari: Frukost & lunch ingår
- 6 februari: Frukost & lunch ingår
- 7 februari: Frukost & lunch ingår
- 8 februari: Frukost ingår (resedag)

Väder & klimat

I finska Lappland kan vädret vintertid bli rejält kallt. Det är givetvis svårt att säga hur kallt men räkna med allt ifrån några minusgrader och ner mot -20. Däremot kan det ibland kännas kallare när det bara är några minusgrader med blåst än vad det gör när det är -15 grader och vindstill. Med rätt kläder är inte kylan något problem för dig.

Solens upp- & nedgång

- Blå timmen: cirka 09:00
- Solen upp: cirka 10:00
- Solen ned: cirka 15:00
- Blå timmen: cirka 16:00

Kläder & utrustning

Viktigt! Det här är bara en inspirationslista för din packning. Vad du i slutändan packar ner i resväskan är upp till dig. Glöm inte att packa ner (dina egna saker) också.

När du ska välja kläder inför denna fotoresa, ska du klä dig varmt. Klä dig enligt lager på lager principen. Givetvis krävs det mindre kläder när vi sitter i gömslen, men du ska ha med dig kläder, skor och utrustning som kan klara temperaturer ner mot -20 / -30 grader.

Börja med ett underställ. Över understället en t-shirt, sedan en tröja och till slut en vinterjacka (observera att antalet lager beror mycket på hur lätt du fryser). Ett tips är att alltid ta på dig mindre kläder än vad du tror att du behöver när vår fotodag börjar. Packa sedan ner förstärkningsplagg.

En sak vid kyla och vind som du inte vill vara är svettig. Ibland kommer vi att vara mer i rörelse och ibland mer stationära. På benen brukar det räcka bra med underställ och termobyxor eller några andra varma byxor. Givetvis måste du även ha en varm mössa, bra handskar och ett par kängor eller vandringsstövlar som har bra motstånd mot väta och kyla samt är bra fodrade.

Kläder & skor

- Kläder enligt lager på lager principen.
- Förstärkningsplagg.
- Bra vandringskor eller vinterstövlar (varma, vattentäta & fodrade).
- Varm vinterjacka.
- Slitstarka och vattentäta byxor (termobyxor är bra).
- Varm mössa & varma handskar/tumvantar (komplettera gärna med under-vantar).
- Buff eller halsduk.
- Några vardagliga kläder.
- Badkläder (om du vill använda spa & pool).

Utrustning

Glöm inte ta med dig en termos som du fyller upp med te eller kaffe inför varje fotosession innan vi åker ut i vinterlandskapet.

Om du brukar frysa om händer och fötter är hand- och fotvärmare viktigt. Jag använder mig alltid av dessa när jag tillbringar tid i kalla miljöer, detta även om jag sällan fryser om vare sig händer eller fötter.

Handvärmare är små påsar som du lägger i dina handskar och i skorna. När påsarna får kontakt med luft utsöndrar de värme

som brukar vara aktivt i cirka 8 timmar. Hand- och fotvärmare kan köpas i de flesta större sportbutiker. Det går också att köpa elektriska fotvärmare, fråga i din närmaste sportbutik.

- Termos.
- Hand- & fotvärmare.
- Ficklampa eller pannlampa.
- Eventuellt isbroddar att sätta under skorna.
- Sittunderlag.
- Lakan och handdukar finns på boendet.
- Stavar med trugor för att avlasta vikten från ryggen och hålla balansen.
- Snöskor (om du vill gå "off-track").

Elektronisk utrustning

Du kan aldrig få nog mycket av sladdar, adaptrar och powerbanks. Viktigt att ta med sig enligt min mening är så klart laddare för kamerabatterier och mobiltelefon men också grendosa för att kunna använda fler uttag för laddning. Det är också mycket viktigt att packa ner någon form av backuplösning. Antingen väljer du att ha med dig extra minneskort eller en extern hårddisk, plus bärbar dator.

Tänk på att batterier får kortare livslängd i ett kallt klimat. Se därför till att du har med dig tillräckligt med batterier för att klara en hel dag ute i fält. Observera! att om du vill ta del av Lightroom/Photoshop genomgångar under fotoresan (i mån av tid) ta med dig en bärbar dator.

- Laddare till alla dina elektroniska enheter.
- En grendosa.
- Powerbank.
- USB-kablar.
- Laptop.
- Backuplösning för dina bilder.

Kamera & objektiv

Tänk på att dina mål för fotograferingen kan vara helt annorlunda så se detta mer som inspiration än något som du måste packa ned i kamerarygsäcken.

Den här fotoresan innehåller två olika typer av fotografering, fågelfoto & landskapsfoto. Detta kräver givetvis att du tar med dig objektiv för att täcka båda dessa typerna av fotografering. I gömslena är vi stationära. Du bör använda ett teleobjektiv från 300 mm > (ju längre brännvidd desto bättre / eller en kamera där du har möjlighet att beskära närmare motivet i efterhand). För landskapsfotografering är ett vidvinkelobjektiv bra. Glöm heller inte att ta med en lättare teleobjektiv för mer intima landskap.

- Kamerahus
- Teleobjektiv 300 mm > (gärna så lång brännvidd som möjligt).

- Vidvinkelobjektiv för landskapsfotografering.
- Teleobjektiv för intima landskap (cirka 90-200 mm).

Övrig fotografisk utrustning som är bra att ha med sig är givetvis en kameraväska. Antingen en som tål snö eller som har regnöverdrag. Det är också viktigt med extra minneskort och batterier. Glöm heller inte en extern hårddisk eller extra minneskort för backuplösning av dina bilder.

- En kameraväska för din kamera & objektiv.
- Ett stativ.
- En laptop för redigering av bilder.
- Extra minneskort.
- Extra batterier.
- Batteriladdare.
- Backuplösning.

Gruppen

Maxantal deltagare på denna fotoresa är 6 stycken personer (7 med mig).

Flera dagar kommer vi sitta i gömsle.

När vi ska fotografera landskap kommer hela gruppen att gå mot gemensamma mål. Däremot tycker jag att det är viktigt att du som deltagare om du vill kan få gå din egen väg och hitta de motiv du vill fotografera. En del fotografer fungerar bäst i grupp och andra fotografer vill helst fotografera och söka upp sina motiv själva.

Du kommer att ha möjlighet till båda scenarierna. Tänk dock på att det är ”frihet” under ansvar och i enighet med resevillkoren har du som resenär ansvar för att passa tider och ha personliga försäkringar.

Är det fysiskt ansträngande?

Gömslesittningen är inte fysiskt ansträngande. Landskapsfotograferingen i Riisitunturi kräver lite mer fysik och kondition, men du väljer själv hur långt du vill gå.

Valuta

- Valutan i Finland är: Euro
- Du kan betala med kort överallt i Finland.

Tidzon

- Finland ligger +1 timme före Sverige.